

**شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور**

اگر دانشگاه اصلاح شود، مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

نام:

نام خانوادگی:

شماره داوطلبی:

صبح جمعه
۱۴۰۳/۱/۳۱

**آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم
جامع نوبت اول**

**دفترچه سوالات متقاضیان آزمون فرهنگیان
(ویژه داوطلبان گروههای آزمایشی ریاضی، تجربی، هنر و زبان)**

تعداد سؤال: ۴۰
مدت پاسخگویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مدت پاسخگویی
۱	تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰۱	۲۰	۲۰	۲۰ دقیقه
۲	هوش و استعداد	۲۲۱	۲۰	۲۰	۴۰ دقیقه

فروردنی ماه سال ۱۴۰۳

۲۰۱- اگر بخواهیم زیرک ترین انسان در بیان گرامی امام علی (ع) را در کلام پیامبر اکرم (ص) بیابیم، کدام گزینه راهگشای ما خواهد بود؟

- (۱) اطلبوا العلم من المهد إلى اللحد
 (۲) لُؤْ كُثِيفَ الْعَطَاءُ مَا أَزْدَدْتُ يَقِيناً

- (۱) ما أَحَبَّ اللَّهَ مِنْ عَصَاهُ
 (۳) حَسِيبُوا أَنفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسِبُوا

۲۰۲- عبارت «ابیونی» در بیان قرآن کریم از سوی چه کسی بیان شده است و راهکاری برای رهایی از کدام خطر بزرگ در مسیر یک مسلمان است؟

- (۱) خداوند متعال - «ما أَحَبَّ اللَّهَ مِنْ عَصَاهُ»
 (۴) خداوند متعال - «يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا»

- (۱) پیامبر اکرم (ص) - «ما أَحَبَّ اللَّهَ مِنْ عَصَاهُ»
 (۳) پیامبر اکرم (ص) - «يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا»

۲۰۳- مسافری که روزه بر او واجب است، در چه شرایطی باید روزه اش را کامل بگیرد و نمازش را تمام بخواند؟

- (۱) مسافت رفت او ۴ فرسخ باشد و مجموع رفت و برگشت او بیش از دوپاره مسافت رفت باشد.
 (۲) مسافت رفت او کمتر از ۴ فرسخ و برگشت او کمتر از ۵ فرسخ نباشد.
 (۳) مسافت رفت و برگشت او ۸ فرسخ و مسافت رفت نیز بیش از نیمی از آن باشد.
 (۴) مسافت رفت او بیش از ۳ فرسخ و مجموع رفت و برگشت او بیش از ۷ فرسخ نباشد.

۲۰۴- اگر بگوییم در انجام فریضه امر به معروف و نهی از منکر ابتدا می بایست از خانواده خود و نزدیکان خود شروع کنیم، کدام دستور قرآنی مصدقابارز آن است؟

- (۱) «يَذِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِنَ دَلِكَ أَنْذِنِي أَنْ يُعْرَفَنَ فَلَا يُؤْدِيْنَ»
 (۲) «كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصَّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقَوْنَ»
 (۳) «أَذْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمُؤْعَظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلُهُمْ بِالْتِي هِيَ أَحْسَنُ»
 (۴) «وَشَاؤْرُهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَرَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ»

۲۰۵- اگر بخواهیم سخن مؤلای متقيان علی (ع): «مبادا خود را برای جلب توجه دیگران بیارایی» را با جان و دل بپذیریم و اطاعت کنیم؛ باید توجه کنیم که ابتلاء به این آفت بازتاب چیست؟

- (۱) اعلان جنگ به خداوند با انجام گناه
 (۲) گستاخی رشته های عفاف در وجود فرد
 (۳) نیاز شدید به مقبولیت و پذیرفته شدن توسط دیگران
 (۴) بی توجهی به توصیه های پیشوایان در رعایت آراستگی در عبادات

۲۰۶- خواست فطری و طبیعی هر جوان در انتخاب همسر چیست؟

- (۱) در صورتی که خودش پیش از ازدواج دچار روابط نامشروع بوده است، ترجیحاً با کسی همانند خودش ازدواج کند.
 (۲) انتخاب همسری که بتواند او را از لحظات مادی و معنوی ارتقاء داده و در روابط نامشروع پیش از ازدواج افراط نکرده باشد.
 (۳) ازدواج با کسی که قبل از ازدواج پاکدامنی خود را حفظ کرده و رابطه غیرشرعی با جنس مخالف نداشته است.
 (۴) گزینش همسر با حیا و عفیفی که در عین تبریج پیش از ازدواج، سعی در پاکدامنی و حفظ ظاهری حجاب داشته است.

۲۰۷- آیه شریفه «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم» ناظر بر کدام ویژگی انسان است و مهر تأییدی بر کدام یک از روایات شریف می باشد؟

- (۱) اختیار - «إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةَ فَلَا تَبْيَعُوهَا إِلَّا بِهَا»
 (۲) عشق - «حُبُّ الشَّيْءِ يُعْمِلُ وَ يُصْمِّ»
 (۳) حسابگری - «مَنْ حَاسِبَ نَفْسَهُ وَقَفَ عَلَى عِيُوبِهِ وَ أَحاطَ بِذُنُوبِهِ»
 (۴) علم - «أَعْلَمُ النَّاسُ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ»

۲۰۸- بیشترین توصیف نسبت به پیامبران و انبیاء الهی در قرآن کریم در کدام گزینه مشهود است؟

- (۱) «عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ»
 (۲) «فَرَحُوا بِمَا عِنْدُهُمْ مِنِ الْعِلْمِ»
 (۳) «هُنَّ لِمَنِ اعْظَمُوكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مُتَشَّعِّنِي وَ قُرَادِي»
 (۴) «يَعْلَمُهُمُ الْكِتَابُ وَالْحِكْمَةُ وَ يَرْكِبُهُمْ»

۲۰۹- آنجا که شخص معلم نسبت به پرسشی از سوی دانشآموزان با بیان «نمی‌دانم» اظهار عدم علم کافی نسبت به پاسخ می‌نماید پیام مستنبط از کدام آیه شریفه را سرلوحه کار خود قرار داده است؟

(۱) **﴿أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ﴾**

(۲) **﴿فَوْلَا تَمَشِّ فِي الْأَرْضِ مَرْحًا إِنَّكَ لَنْ تُثْرِقَ الْأَرْضَ وَ لَنْ تُبْلِغَ الْجِبالَ طُولاً﴾**

(۳) **﴿فَهُنَّ إِنْ أُذْرِي أَقْرِيبُ مَا تُوَعِّدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمْدَأ﴾**

(۴) **﴿أَتَأْمَرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْهَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾**

۲۱۰- در قرآن کریم در ارتباط با پیامبران الهی می‌خوانیم: **﴿وَ يَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ﴾**، این تعبیر با کدامیک از وظایف معلم ارتباط بیشتری دارد؟

(۱) پرهیز از تجملات (۲) مردمی بودن (۳) اعتماد به نفس (۴) صمیمیت و محبت

۲۱۱- بیت «درس معلم ار بود زمزمه محبتی / جمعه به مكتب آورد طفل گریزپای را» با کدامیک از آیات زیر ارتباط مفهومی بیشتری دارد؟

(۱) **﴿أَحَبُّ إِخْرَانِي إِلَى مَنْ أَهْدَى إِلَيَّ عَيْبِي﴾**

(۲) **﴿فَهُنَّ إِنَّ اللَّهَ أَعْدَ مُخْلِصًا لَهُ بَيْنِي قَاعِدُوا مَا شِئْتُ مِنْ دُونِهِ﴾**

۲۱۲- آیه شریفه **﴿لَيْسَ بِأَمَانِكُمْ فَلَا أَمَانِي أَهْلُ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلُ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَ لَا يَجِدُ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَ لَا نَصِيرًا﴾** ناظر بر کدامیک از صفات لازم و ضروری برای معلم است؟

(۱) واقع گرا باشد. (۲) صور باشد.

(۳) سوز و حرص داشته باشد. (۴) بی‌تكلف باشد.

۲۱۳- عبارت قرآنی **﴿إِنَّا مَكَّنَاهُ لَهُ فِي الْأَرْضِ وَ أَتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا﴾** در مورد چیست؟

(۱) تقدیر از خدمات جناب ذوالقرنین برای جامعه خویش

(۲) بیان بی‌نیازی جناب ذوالقرنین در عصر خویش

(۳) ضرورت هجرت برای معلم در شرایط خاص مانند جناب ذوالقرنین

(۴) معرفی جناب ذوالقرنین به عنوان عبرتی برای ثروتمندان جهان

۲۱۴- امر به مشورت با مردم از سوی خداوند متعال به پیامبر اکرم (ص) چه زمانی صادر شد و همراه با کدام عمل بود؟

(۱) پیش از شکست در جنگ احمد - توکل بر خدا

(۲) پس از پیروزی در جنگ احمد - امر به معروف و نهی از منکر

(۳) پیش از پیروزی در جنگ احمد - امر به معروف و نهی از منکر

(۴) پس از شکست در جنگ احمد - توکل بر خدا

۲۱۵- عبارت قرآنی **﴿وَ إِذَا نُكَرُوا لَا يُنْكِرُونَ﴾** ناظر بر کدام گروه از انسان‌هاست و با کدام آیه شریفه ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

(۱) کفار - **﴿وَ لَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا﴾**

(۲) مؤمنان - **﴿وَ لَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا﴾**

(۳) کفار - **﴿أَخْرَجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ﴾**

۲۱۶- آنجا که یک مبلغ و معلم خاضعه ندای «اللهی اُنطَقْتی بِالْهُدَیْ وَ أَلْهَمْتی التَّقْویَ» سر می‌دهد کدام مفهوم بسیار مهم را سرلوحه کار خویش قرار داده است؟

(۱) معلمی عبادت است.

(۲) کار روی فکر افراد، ماندگار است.

(۳) تربیت، کار خداست.

۲۱۷- از تدبیر در آیه شریفه **﴿أَتَأْمَرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْهَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾** کدام مفهوم حیاتی مستفاد می‌گردد؟

(۱) تعداد کسانی که با عمل پیامبر به اسلام گرویدند، بیش از کسانی که با سخترانی به اسلام گرویدند.

(۲) اسلام جز در موارد خاصی شفاف بودن سخن و کلام را رعایت کرده است و استاد و معلم نیز باید مراعات کنند.

(۳) منشأ اعتماد به نفس هر انسان از جمله معلم، ایمان به خدا و راه او و داشتن هدف الهی و بصیرت کامل است.

(۴) معلم باید در مواردی که اشتباہ کرده است از حرف خود برگرد و از زیردستان و شاگردان خود عذرخواهی کند.

۲۱۸- حکم شرعی شکاری که توسط سگ آموزش دیده آورده شود، کدام است و تشریع این حکم چه پیامی را به همراه دارد؟

(۱) حلال - منزلت حیوانات در اسلام و توصیه پیشوایان الهی نسبت به حقوق حیوانات

(۲) حرام - منزلت حیوانات در اسلام و توصیه پیشوایان الهی نسبت به حقوق حیوانات

(۳) حلال - جایگاه و ارزش والای آموزش در اسلام و گستره باور نکردنی آن

(۴) حرام - جایگاه و ارزش والای آموزش در اسلام و گستره باور نکردنی آن

۲۱۹- توبیخ کسانی که به علم خود قانع اند در کدام آیه شریفه مشهود است؟

(۱) ﴿لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَلَبُهُ﴾. (۲) ﴿لَا عِلْمٌ لَنَا إِلَّا مَا عَلِمْنَا﴾.

(۳) ﴿وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾. (۴) ﴿ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ﴾.

۲۲۰- یکی از ویژگی‌های ضروری برای معلم، رعایت مساوات و برابری میان دانش‌آموزان است. اگر بخواهیم برای این ویژگی مستند قرآنی ارائه کنیم، کدام گزینه راهنمایی میان خواهد بود؟

(۱) ﴿إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مُشْكُرًا﴾. (۲) ﴿إِنَّهُ لَئِنْ مِنْ أَهْلِكَ﴾.

(۳) ﴿هُوَ قُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾. (۴) ﴿إِنَّكَ لَعَلَى حُلْقٍ عَظِيمٍ﴾.

هوش و استعداد

متن اول:

هوش نیز مانند بسیاری دیگر از مفاهیم انسانی، یک موضوع فلسفی قدیمی است که سده‌ها مورد بحث قرار گرفته است. در فلسفه، تعریف درست و ازگان اهمیت به سزاگی دارد و این مهم برای کلمه «هوش» نیز صادق است. البته استفاده از کلمه امروزی «هوش» یا «intelligence» بسیار جدید است. نخستین نظرات مرتبط با مفهوم امروزی هوش، در آثار افلاطون دیده می‌شود. افلاطون بین دو روش استفاده از عقل تفاوت قائل می‌شد: «عقل گفتمانی» و «عقل شهودی». در نظر او عقل گفتمانی، ساختاری استدلالی است که در برهان‌های ریاضی و مفاهیم منطقی به کار می‌گیریم. این عقل به آنستگی استفاده می‌شود و همه مراحل را پیش از رسیدن به نتیجه مشخص می‌کند. در دیگر سو، وی عقل شهودی را استفاده سریع از عقل و بالاترین شکل هوش انسان می‌دانست. او این دو مفهوم را دو راه استفاده از عقل قلمداد می‌کرد. افلاطون عقل را تنها مختص به انسان می‌دانست و این دو حالت را تنها به انسان مربوط می‌کرد. نه افلاطون و نه ارسطو هیچ‌یک از واژه هوش «intelligence» در آثارشان استفاده نکردند. هوش، واژه‌ای نو و برگرفته از واژه لاتین «intelligence» است. فیلسوفان لاتین قرون وسطی ای نیز آن را به عنوان «تجزیه و تحلیل» یا «read in to» ترجمه کردند. با آغاز قرن نوزدهم فرانسیس گالتون (۱۸۲۲-۱۹۱۱) روشنی بحث برانگیز و امروزی تر را برای اندازه‌گیری هوش انسان مطرح کرد. گالتون استدلال کرد که اندازه‌گیری ویژگی‌های فیزیکی افراد، مانند بینایی، قدرت بدنی، شنوایی و غیره، روشنی معتبر برای ارزیابی هوش آن‌ها است. در اوایل قرن بیستم، آزمایش‌های آزمون هوش آلفرد بینه برای اعمال سیاست‌های اصلاح نژاد از طریق اتحاد بین دانشمندان، دولت و سرمایه، اقتباس و گسترش یافت. مدارس و مؤسسات دولتی مکان‌های اصلی این «نوآوری» بودند. روان‌شناس دانشگاه استنفورد، لوئیس مدیسون ترمن، نیز نقش مهمی در ترویج آزمون هوش آلفرد بینه داشت. ترمن از تست‌های بینه برای ساخت نسخه آمریکایی تست هوش کمک گرفت و در سال ۱۹۱۶ مقیاس هوش تازه‌ای بنای نهاد که به مقیاس هوش استنفورد - بینه شهرت یافت. او این مقیاس را برای همگان، از بچه مدرسه‌ای‌ها تا زندانیان به کار برد تا فرضیه‌اش «ناتوانی ذهنی ارثی است» را باورپذیر کند. تیم لوئیس مدیسون به این نتیجه رسید که اصطلاح «ضعیف‌اندیشی» در زندانیان بهویژه در بین غیرسفیدپوستان و خارجی‌ها بیداد می‌کند و این افراد هزینه‌های کلان اضافی برای دولت‌ها هستند. این یافته‌ها با عقیم‌سازی و قتل اجباری بسیاری از افرادی که توسط مؤسسات دولتی ایالات متحده و آلمان نازی نگهداری می‌شدند، همراه بود.

در سال ۱۹۵۵، دیوید وکسلر روان‌شناس آمریکایی آزمون هوش جدید خود را به نام آزمون هوش بزرگسالان وکسلر منتشر کرد. او از مقیاس هوش استنفورد - بینه راضی نبود و مانند آلفرد بینه معتقد بود که هوش شامل توانایی‌های ذهنی متفاوتی است؛ این آزمون مقیاس‌هایی را در چهار حوزه اصلی هوش یعنی درک کلامی، استدلال ادراکی، حافظه کاری و سرعت پردازش، ارائه می‌کند.

۲۲۱- هوش در فلسفه از چه منظری دیده شده است؟

- (۱) فلاسفه قبل از افلاطون «هوش» را آن توانایی می‌دانستند که به انسان کمک می‌کند در گفتمان به آهستگی و در شهود به سرعت بتواند در رفتارهای استدلال عقلی و منطقی به کار گیرد.
- (۲) در سده‌های قبل از قرون وسطی با توجه به اینکه در فلسفه تعریف درست واژگان سیار مهم است هوش با کلمه intelligence بیان نمی‌شد اما افلاطون معنای فلسفی read in to ا برای هوش قائل شد که مبنای تحقیقات روانشناسی، امروزی را به وجود آورد.
- (۳) ارسسطو هوش را تعیین کننده اصلی استفاده از عقل در افراد می‌دانست. زیرا او معتقد بود هوش شهودی و گفتمانی مختص انسان است و هوش شهودی را مانند افلاطون بالاترین شکل هوش می‌دانست.
- (۴) ساختاری استدلالی دارد که باعث می‌شود انسان در گفتمان عقلی و استدلال منطقی بتواند مراحل استدلالی را مشخص کند. افلاطون هوش شهودی را بالاترین شکل هوش می‌دانست.

۲۲۲- بررسی هوش «intelligence» به مفهوم امروزی چگونه مطرح شد؟

- (۱) مطالعه گالتون در مورد توانایی‌های انسان در نهایت به تدوین اولین آزمون‌های ذهنی شد. وی در طول تحقیقات خود، برای اندازه‌گیری ویژگی‌های فیزیکی افراد مانند بینایی و شنوایی و سایر حس‌ها در انسان فرضیه‌ای را مطرح کرد که افرادی که از لحاظ حسی قوی‌تراند باهوش‌تر هستند. فرضیه روش معتبری برای ارزیابی هوش است.
- (۲) قبل از آغاز قرن بیستم فیلسوفان قرون وسطایی معنای read in to را به معنای تجزیه و تحلیل به هوش نسبت داده بودند. اما در قرن نوزدهم روش‌های نوینی مطرح شد. بعضی از دانشمندان معتقد بودند که بررسی و سنجش قدرت‌های حسی افراد روشنی مناسب‌تر و دارای اعتبار بیشتری برای بررسی هوش در افراد است.
- (۳) اواخر قرون وسطی فیلسوفان واژه لاتین intelligence را در مقابل واژه قدیمی read به معنای تجزیه و تحلیل برگرداند که در اواخر قرن نوزدهم به تحقیقات فرانسیس گالتون به مفهوم امروزی منجر گردید.
- (۴) در اویل قرن بیستم دیگر هوش را ویژگی مختص انسان نمی‌دانستند و بررسی هوش را برای سیاست‌های اصلاح‌نژاد ضروری می‌دانستند و به همین دلیل بررسی هوش مطرح شد.

۲۲۳- در متن به فرضیه «توانایی ذهنی ارثی است» به چه صورت بحث شده است؟

- (۱) ترمن، با تأثیر از این فرضیه و با انجام آن روی همگان، خصوصاً زندانیان به‌ویژه زندانیان غیرسفیدپوست به این نتیجه رسید که برای جلوگیری از اتلاف هزینه‌های کلان دولتها توسط تیم لوئیس مدیسون، این افراد عقیم‌سازی شده یا به اجبار به قتل برستند.
- (۲) ترمن، آزمون بینه را به انگلیسی ترجمه کرد و سپس در دانشگاه استنفورد برای کودکان آمریکایی استانداردسازی کرد. این آزمون که برای همگان قابل انجام بود این فرضیه را تأیید کرد.
- (۳) «ترمن» با تأثیر از نظریه «گالتون» در اندازه‌گیری کمی هوش در دانشگاه استنفورد این فرضیه را مطرح کرد که بعدها آلفرد بینه، آزمون هوش، استنفورد - بینه را بر این اساس پایه‌گذاری کرد.
- (۴) آلفرد بینه، آزمایش‌هایی برای اعمال سیاست‌های اصلاح نژاد را براساس این فرضیه انجام داد. او این مقیاس را برای همگان، چه کودک و چه غیرسفیدپوست به کار برد و این فرضیه را تأیید کرد.

۲۲۴- آزمون هوش بزرگسالان و کسلر برای چه مواردی استفاده می‌شود؟

- (۱) در اواسط قرن بیست و کسلر که معتقد بود هوش مختص به حوزه‌ای منحصر به فرد نیست با رویکرد جدیدی به هوش و توانایی ذهنی متفاوت در افراد، آزمون خودش را برای حوزه‌هایی که بتواند توانایی فرد را در میزان ادراک فرد از کلام و توانایی استدلال هر فرد که منجر به ادراک او شود و حوزه‌های دیگری طرح ریزی کرد.
- (۲) وکسلر روانشناس آمریکایی در سال ۱۹۵۵ مانند بینه معتقد بود مقیاس‌های اندازه‌گیری هوش در چهار حوزه در کلامی، استدلال ادراکی، حافظه کاری و سرعت پردازش به طور ناراضی کننده‌ای به وسیله آزمون «ترمن» اندازه‌گیری می‌شوند و به همین دلیل آزمون جدیدی را با تأثیر از وی به وجود آورد.
- (۳) وکسلر از مقیاس هوش استنفورد - بینه راضی نبود به این دلیل که این آزمون فقط بهره هوشی کودکان را ارزیابی می‌کرد. او با تغییراتی در آن آزمون آن را برای ارزیابی بهره هوشی بزرگسالان و استدلال ادراکی و درک کلامی تنظیم کرد.
- (۴) وی هوش را توانایی ذهنی متفاوت در افراد قلمداد می‌کرد و بعد از اینکه این توانایی را ارزیابی کرد نظریه بینه مبنی بر اینکه توانایی‌های کلی ذهنی در کودکان، در بزرگسالی رشد می‌کند را تأیید کرد.

متن دوم:

حافظه چیست؟

حافظه بخشی از «سیستم شناختی» مغز ماست. سیستم شناختی کارش این است که اشیا و پدیده‌ها و کلاه هر چیزی را که حس می‌کنیم یا به آن فکر می‌کنیم برای ما می‌شناسد، یا برای ما درباره آن تولید شناخت می‌کند. کار حافظه هم در آن سیستم این است که اطلاعاتی را که از هر چیزی در دنیای اطراف و همچنین از بدن خود و درباره خودمان گسب می‌کنیم

گذگاری و ذخیره می‌کند و هر وقت لازم شد آن‌ها را بازیابی کرده در اختیار سیستم شناختی قرار می‌دهد. در واقع حافظه در همه فعالیت‌های شناختی نقش دارد. هیچ فعالیت شناختی نیست که حافظه در آن نقش نداشته باشد. وقتی با چیزی بخورد می‌کنیم و می‌خواهیم آن را بشناسیم، شناختی که ایجاد خواهد شد نتیجه تعامل دو چیز است. اولی تحریکات حسی، یعنی اطلاعاتی که حواس ما از آن چیز به مغز می‌فرستد، دیگری دانشی که قبلاً در حافظه‌مان ذخیره کرده‌ایم. مثلاً ساختمانی تاریخی را می‌بینیم که قبلاً ندیده‌ایم. مشخصات مختلف آن که از طریق حس بینایی به مغز ما می‌رسد، بخش تحریکات حسی خواهد بود. وقتی این تحریکات به مغز رسید، مغز رجوع می‌کند به حافظه تا ببیند این اطلاعاتی که دریافت کرد با کدامیک از اطلاعاتی که در حافظه‌اش درباره ساختمان‌های قدیمی دارد همخوانی می‌کند. ناگهان اطلاعاتی از حافظه دریافت می‌کند که مربوط به عکسی از ساختمانی است که در فیلمی دیده است و می‌بیند. ساختمان را می‌شناسد. آنگاه این شناخت جدید را هم به حافظه‌اش می‌سپارد. حافظه در یک تقسیم‌بندی خاصی به دو نوع تقسیم می‌شود: حافظه جمعی و حافظه فردی. حافظه جمعی به مجموعه‌ای از آن نوع اطلاعات اطلاق می‌شود که جزء هویت اجتماعی یک گروه از انسان‌هاست. مثلاً زبانی که به آن تکلم می‌کنند یا اطلاعاتی که از بعضی اتفاقات تاریخی خود دارند و آن اتفاقات در سرنوشت آن‌ها مؤثر بوده است. خلاصه اینکه مفهوم جامعه‌شناسی دارند. اما حافظه فردی بیشتر جنبه شخصی دارد، حتی گاهی که دو نفر خاطره مشترکی از یک اتفاق دارند، باز هم ممکن است خاطره این، با خاطره آن، فرق‌هایی با هم داشته باشند. اما هر اطلاعاتی، اعم از اینکه مربوط به پدیده‌ها و اشیا و اشخاصی باشد که به حافظه جمعی تعلق دارند یا مربوط به حافظه فردی باشد، وقتی وارد مغز شد، این چهار مرحله را طی می‌کند:

(۱) دریافت شدن **acquisition**

(۲) تثبیت شدن **consolidation**

(۳) ذخیره شدن **storage**

(۴) بازیافت شدن **retrieval**

دریافت شدن و تثبیت شدن را یادگیری یا رمزگذاری می‌گویند، که می‌تواند برای یک مدت کوتاه یا برای مدت طولانی در حافظه بماند. یادگیری یا رمزگذاری، که از دریافت اطلاعات و تثبیت آن‌ها تشکیل می‌شود، می‌تواند تغییراتی در سیستم عصبی ایجاد کند. این تغییرات، که به ردپای حافظه شهرت دارند، در درجه اول به صورت تغییراتی هستند که در استحکام سیناپس‌ها و تعداد آن‌ها اتفاق می‌افتد. بازیافت، دسترسی پیدا کردن سیستم عصبی به ردپای حافظه است که خیلی وقت‌ها بدون اینکه ما از آن آگاه باشیم صورت می‌گیرد. کسب اطلاعات و تثبیت آن‌ها اسم دیگریش یادگیری است.

۲۲۵ - حافظه طبق این مقاله به چه صورت تشریح شده است؟

(۱) برای آن که نسبت به چیزی شناخت پیدا کنیم نیاز داریم به این که اطلاعات دریافت شده از حس‌های مختلف را در بخشی از ساختار مغز نگهداری کنیم.

(۲) در واقع یکی از ابزارهای ساختاری ذخیره کردن در مغز است که هر پیامی از مغز را به اطلاعات شناختی ربط می‌دهد و کدها را بازسازی می‌کند.

(۳) هر اطلاعاتی که از هر شناختی وارد مغز می‌شود توسط کدهایی در حافظه دریافت می‌شود و سپس حافظه حواس دیگر را در شناخت آن درگیر می‌کند.

(۴) استعداد مغز در پردازش دانش است. بهطور که شبکه‌هایی که از قبل در مغز تشکیل شده‌اند را به یاد مغز می‌آورد.

۲۲۶ - اطلاعات موجود در **STORAGE** به چه منظور نگهداری می‌شوند؟

(۱) هرگاه بخواهیم مثلاً تصویری از یک ساختمان را به‌خاطر بیاوریم تصویر آن ساختمان را که در سیناپس‌های مغز نگهداری می‌شود توسط مغز با اطلاعات جدید مقایسه می‌شود. اگر اطلاعات داخل STORAGE با آن همخوانی نداشته باشد هیچ درکی صورت نمی‌گیرد.

(۲) اگر بازیافت انجام شود یعنی سیستم عصبی توانسته ردپای داده‌ها را در حافظه بیابد. هر یادگیری منجر به ذخیره داده‌های جدیدی در مغز می‌شود. برای بازیافت اطلاعات نیز لازم است اطلاعات ذخیره شوند.

(۳) پس از چهار مرحله یادشده در مقاله در حافظه فردی ردپاهایی از پدیده‌ها که باعث استحکام سیناپس‌ها شده‌اند تعداد سیناپس‌ها را نیز افزایش می‌دهند همین تأثیر باعث افزایش حجم STORAGE می‌شود.

(۴) مغز پس از شناخت اطلاعات و نگهداری در STORAGE آن را بازیابی و سپس کدگذاری می‌کند. اگر این اطلاعات در مغز نگهداری نشوند یادگیری بدون آنکه ما آگاه باشیم انجام می‌شود.

۲۲۷- چگونگی تأثیر حافظه روی حس بینایی به چه صورت عنوان شده است؟

- ۱) هرگاه تصویری از شناخت حواس مختلف وارد حافظه می‌شود لازم است که آن داده توسعه بخشی از سیستم عصبی مغز، کدگذاری شود تا همه حواس از جمله حس بینایی با آن درگیر شده و سیستم بتواند آن را نشانه‌گذاری کند.
- ۲) بخش وسیعی از سیستم بینایی انسان مربوط به تصاویری است که مغز به وسیله سیستم شناختی وارد حافظه می‌کند. مانند هنگامی که عکس یک ساختمان باستانی را به خاطر می‌آوریم.
- ۳) اگر یک تصویر مانند تصویر یک ساختمان وارد مغز شود در صورتی که آن داده کدگذاری شود ناگهان اطلاعات به مغز رسیده و آن تصویر به یادش می‌آید.
- ۴) تصاویر مختلف توسط سیستم عصب بینایی به مغز وارد می‌شوند، اگر مغز از قبل تصویری مشابه آن در حافظه ذخیره کرده باشد آن را با اطلاعات قبلی تطبیق می‌دهد.

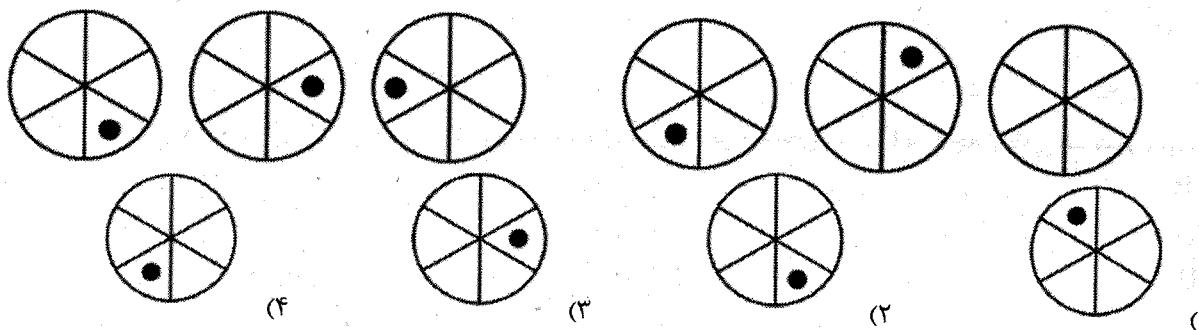
۲۲۸- کدامیک از موارد زیر از متن استنباط نمی‌شود؟

- ۱) وقتی بخواهیم به پدیده‌ای شناخت پیدا کنیم، حواس ما باید از آن پدیده اطلاعاتی به مغز بفرستد. شناخت ما به آن چه که در حافظه ذخیره شده نیز بستگی دارد.
- ۲) حتی از یک داده مشترک که توسط دو فرد احساس شده است، اطلاعات واحدی در حافظه ثبت نمی‌شود به همین دلیل بازیابی اطلاعات هم فرق می‌کند.
- ۳) خرد جمعی تأثیراتی در حافظه فردی دارد حتی گاهی در حافظه فردی دو نفر که خاطره مشترکی از یک پدیده دارند هم تأثیر می‌گذارند. پس هویت فردی هر شخص در حافظه او مؤثر است.
- ۴) حافظه جمعی و حافظه فردی دارای اطلاعات ذخیره شده‌ای است که برهم کنش دارند و در هویت اجتماعی فرد مؤثر نیستند.

۲۲۹- مراحل حافظه که در حافظه جمعی و فردی بروزی شده به کدامیک از موارد زیر مربوط می‌شود؟

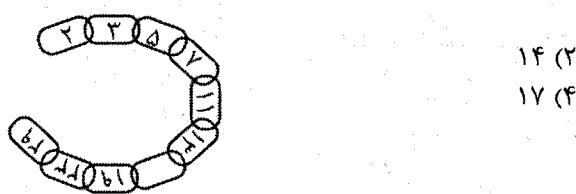
- ۱) وقتی اطلاعات دریافت می‌شوند، برای شناخت احتیاج به بازیافت دارند. هرگاه این اطلاعات افزایش یابند، تغییراتی را در سیناپس‌ها ایجاد می‌کنند. کدگذاری داده‌ها باعث می‌شود که ذخیره شوند و سپس بازیافت انجام شود.
- ۲) تغییراتی در سیستم عصبی را ردپای حافظه گویند این ردپا که از طریق افزایش سیناپس‌ها در حافظه ایجاد می‌شوند برای مدت طولانی مراحل حافظه را تحت تأثیر قرار می‌دهند.
- ۳) تغییراتی که به وسیله شخصی ثابت و کدگذاری می‌شوند.
- ۴) ذخیره‌سازی دریافت و نگهداری، رمزگذاری‌هایی است که از دریافت اطلاعات به وجود می‌آید. تغییرات در این کدگذاری‌ها در تثبیت و بازیافت حافظه هم مؤثر است.

۲۳۰- نقطه را در قسمت صحیح دایره آخر رسم کنید.

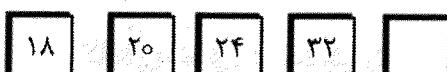
۲۳۱- چه عددی در حلقه باید نوشته شود؟

- ۱۵ (۱)
۱۶ (۳)

۲۳۲- عدد مربع خالی چند است؟

- ۴۸ (۱)
۶۴ (۲)
۴۴ (۳)
۵۶ (۴)

۲۳۳- در اشکال زیر، بین اعداد هر شکل، ارتباط خاص و مشترکی برقرار است. به جای علامت سؤال، کدام عدد باید قرار

	۲	
۳		۱
۱	۱۹	۵
۳	۱	۲

	۲	
۱		
۳	۸	۳۸
۲		۶

	؟	
۳		
۴	۳	۵۳
۲		۱۰

۲۳۴- مستطیلی در اختیار داریم. اگر طول آن ۲۵ درصد کاهش و عرض آن ۵۰ درصد افزایش یابد، مستطیل به مربع تبدیل می‌شود. در مستطیل اولیه، با ثابت ماندن عرض آن، طول آن تقریباً چند درصد باید کاهش یابد تا دوباره به یک مربع تبدیل شود؟

- (۱) ۵۰ (۲) ۴۰ (۳) ۶۲/۵ (۴) ۳۷/۵

۲۳۵- در یک جشن تعدادی مهمان حضور دارند. می‌دانیم که اگر n درصد از مهمان‌ها، هر کدام ۵ نفر با خودشان به جشن بیاورند، تعداد کل افراد در جشن 2 برابر می‌شود. n کدام است؟

- (۱) ۲۰ (۲) ۳۰ (۳) ۴۰ (۴) ۵۰

۲۳۶- نیما برای آنکه نیکان و آزاد و خودش به یک اندازه پول داشته باشد، ابتدا ده درصد پولش را به نیکان می‌دهد و سپس 20% باقی‌مانده پولش را به آزاد می‌دهد. نسبت پول نیکان به آزاد در ابتدا کدام بوده است.

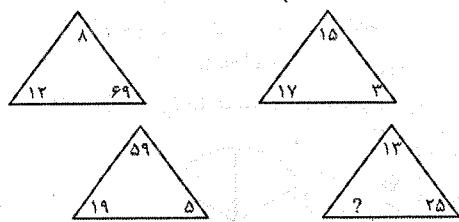
- (۱) ۱۰ به ۹ (۲) ۴۰ به ۳۱ (۳) ۴۰ به ۲۷ (۴) به ۳۱

۲۳۷- منوچهر چهار پیراهن در چهار رنگ، چهار شلوار، چهار کفش و چهار کمربند در همان رنگ‌ها دارد. در چند حالت مختلف، او می‌تواند طوری لباس بپوشد که از چهار مورد فوق، فقط دو مورد هم‌رنگ باشند؟

- (۱) ۱۴۴ (۲) ۳۶ (۳) ۹۶ (۴) ۷۲

۲۳۸- به جای علامت سؤال چه عددی قرار می‌گیرد؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۴ (۳) ۱۱ (۴) ۵

۲۳۹- اگر بکی از ارقام ۵ و ۱ و ... و ۶ باشند با توجه به حاصل عبارت زیر مشخص کنید F و E چه ارقامی هستند: G, ..., E, ACE

$$\begin{array}{r} + \text{BCA} \\ \hline \text{FBB} \end{array}$$

$$3 = F10 = F \quad 5 = F3 = E \quad 4 = F3 = E \quad 3 = F0 = E \quad (1)$$

۲۴۰- مقوای زیر را اگر از روی خطوط تا کنیم یک مکعب پدید می‌آید. مجموع اعداد وجه‌های مقابله کدام است؟

۱۲		
۱۰	۱۳	۱۲
۱۱		۱۵
۱۶		

$$27 + 21 = 22 + 25 \quad (1)$$

$$25 + 26 = 24 + 28 \quad (2)$$

$$28 + 24 = 22 + 26 \quad (3)$$